XII. évfolyam. Csáktornya, 1895. junius 30-án. 26. szám.

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számittatnak.

MURAKÖZ

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tiszti önsegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt
Fél évre . . . . 2 frt
Negyed évre . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak: Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Horndl. Brünben: Stern M.

Nyiltir petitsora 10 kr.

Pályaválasztás.

Elcsendesedtek az iskolák. A tiz hónapos zajt mély csönd váltja föl. A nemzet jövő tevékenyitő elemének egy nagy része lett most »érett«, vagy nem tudott »érett« lenni. És gondba merülnek a szülők ugy végzett, mint iskoláikat félbe hagyott gyermekeik jövőjét illetőleg. Mit kezdjenek vele? akár a tanultságot igénylő életpályákon, akár a kézmivesi pályákon a proletariatus elzüllésének példáit kénytelen látni. Amahhoz vonja ferde nevelésének előszeretete, ettől elidegeniti ellenszenve.

És mert még mindég divatos Magyarországban a jogászpálya, az arany-ifjuság tömegesen iratkozik be a római jogra A tisztelt apák pedig véleményünk szerint belátlhatnák, hogy a prókátorság megszünt minden körülmények között uri kenyeret biztositó pályának mutatkozni.

Bizony mondjuk néktek gyermekeitekért szorongó apák, gyermekeitek hajlama szerint válasszátok meg, ne beteges hiuságtok szerint. És főleg gondoljátok meg, hogy nem lehet mindenki jogász, mert igaz ugyan, hogy a legtöbb miniszter jogász, de hány végzett jogász hajlitgatja a derekát egy kis hivatalért. Az orvosi pálya is annyira el van özönölve, hogy egy egy nagyobb városban valóságos felháborító könyöközéssel turják ki a házi orvost a kollegák. — Az élet harczát bizonyitja ez s azt, hogy ma már ezt a pályát sem szabad tulságosan uzurpálni.

Még a mérnöki pálya Magyarországban az existentiának biztos alapja, de hovatovább itt is »tultermelés« lesz. A müegyetem évenként többeket bocsájt ki, semhogy néhány év mulva be ne állhasson az eset, hogy a mérnök urak is beszorulnak másoló gépekül a bürókba.

Ez a perspektivája azon szülőknek, kiknek gyermeke mint lateiner néz uri existenczia után, de mit szóljanak azok a szintén nagyobb számban található szülők, a kiknek gyermeke gyönge értelmi tehetsége vagy akarathiány miatt végezni nem tud

Mennyi hiaba való bánatot fakaszt e körülmény. A bánatos apa kénytelen mesterségre adni a gyereket és ebben családja megalázását látja.

Mit szól a korszellem, jobban mondva a kórszellem e családi — visszafejlődéshez.

Mikor mi ezt látjuk, mindeg bizonyos ironikus mosolygással gondolunk a mi — demokratikus intézményeinkre. Dicső demokráczia, a hol a szerető mamák záportsirnak, mert az iskolában át nem erőszakolható kedves gyermekeik kénytelenek kézművesek lenni. Hogy Anglia és Franczia országban a legtiszteltebb népelem a szorgalmából módos népelem — ezt nálunk megtanulni nem akarják. Sőt nevetséges kaszt-szellemünk odáig terjed, hogy a járásbirósági irnok felesége kázust csinál, ha az az asztalosné »asszonyságot« esetleg kalappal látja sétálni.

Ebben a helyzetben nem arrogáljuk magunknak, hogy egy-két hirlapi czikkel az állapotokat megorvosoljuk, nincs más hátra, mint ezeket a gondba merült szülőket szivünk mélyéből továbbra is sajnálni.

A postakézbesités egy fontos akadálya.

A postai tarifában intézkedés van ugyan téve az iránt, hogy különösen a nagyobb városokba szóló postaküldeményeken a czimzett lakása, a kerület, utcza, házszám stb. kiirásával pontosan megjelöltessék.

Ezen gyakorlati utasitást azonban a közönség oly kevéssé veszi figyelembe, hogy naponként ezer és ezer levél érkezik Budapestre és más nagyobb városokba, melyeken a czimzett lakása hiányzik.

Ennek azután az a következménye, hogy a levelek tekintélyes része vagy hosszas kérdezősködés után elkésve és sokszor illetéktelen egyénnek kézbesittetik, vagy egyátalában nem is kézbesithető Különösen előfordul ez rendes körülmények közt is

A „Muraköz" tárczája.

A színésznövendék.

Aszódon történt, egy alkalommal előadás után — „Két huszár és egy bakancsos" darabot adták — beállit az öreg Szegedihez egy vékony sovany ficzkó és előadja alázatos hangon hogy: — Miután ellenállhatlan vágyat érez a szinmüvészet iránt és érzi magában a tehetséget és hivatást a müszaink csókját, alázatosan esedezik, hogy a direktor ur ne sajnálja őtet Thalia papjai közé egyelőre clericusnak felvenni.

A pénztár üres volt, a szinházban alig lézengett egy pár fizető egyéniség — ingyenes volt eleg — mi természetesebb tehát, minthogy az öreg Szegedynek éktelen rosz kedve volt.

— Menjen a konservatóriumba! — rivalt a szegény hurs, — ha színész akar lenni!

A fiatal ember rimankodott; de az öreg kérlelhetlen maradt.

— Bizony majd czöglingekkel traktálom a publikumot, a többinek sem tudok enni adni, meg az kéne, hogy szaporitsam a bandat!

— De kerem alássan!

— Nem kell, érti, nem kell, hordja el magát! — rivalt ra az öreg s mint a ki nem hajlandó tovább tárgyalni, ragyujtott nagy tajtek pipajára, lesve a jegyvasárlo publikumot, a kik csak nem jövének.

A szegény jelölt ijedten vonult lé re, sóváron pislogva be az állás kapujan a kipirosló kortinára, a mely azt a menyországot takarja el, hova ő ime be nem juthat soha!

Odabent megszóllalt a csengetyü, kezdődik a második felvonas, azaz csak kezdődött volna, de a helyett kirohan az állásból a sugó, szinház szolga és titkár egy személyben.

— Baj van direktor ur! üvölti stentori hangon nem tudjuk kezdeni a felvonást. Varkövi ur, a kinek a káplárt kellene játszania, részeg mint a csap, spreiczczal sem birjuk felállitani, ott alszik a szinpad alatt.

— Tyhü, az áldóját! pattan fel az öreg.

— Mondja meg neki, hogy el van csapva.

— Épen hatodszor csapom el a gazembert.

— Jo, jó, de most mit csinaljunk?

— Massal kell játszatni a káplárt!

— Lehetetlen, mindenki el van foglalva, Retháti két szerepet játszik, Mikefi harmat, Lengeine egy paraszt leányt az első és egy muzsikus czigányt a harmadik felvonásban; magam a zsidót a sugólyukból mondom el, minthá a boltból beszélnek.

— Hát hagyják ki a darabból azt a káplárt!

— Lehetetlen! — replikázik a sok hivatalu egyén, — azon fordul meg a darab.

A gyer közönség zugolódni kezdett odabenn, a helyzet válságossá lett.

— Hopp! megvan! — kiáltja a direktor, itt a jelölt. Fogja meg azt a fiut, vigye be, ez togja játszani a káplárt!

A tótumfak gondolkozás nélkül, mint a héja csapott rá a büsan bameszkodó növendekre, nyakon csipte és kérlelhetetlenul hurczolta belelé a szenapajtába, hollott is a müveszek öltözője vala.

— Meg van mentve a haza! — fohaszkodek Szegedi Mihály és szitia tovább óbios pipajat és szidta magában a publikumot, mely nem partolja kellően az igazi müvészetet.

A jelölt pedig odabent irtóztató torturáknak vala kitéve.

Ijesztő alakok leránczigálták a gunyáját, felöltöztették szép piros huszár ruhába, értelen bajusst pingáltak az orra alá, a nélkül, hogy szóhoz juthatott volna; tejébe csapták a nehéz csákót, csak ugy könyezett bele mind a két sseme.

Készen volt a káplár.

— Mehetünk! itt a káplár! — orditott a rendező ur.

Csak ebben a perczben vette észre a bóldogtalan helyzetének borzasztó voltát, csaknem sirva fakadt.

— De hát az Istenért, mit fogok én mondani — rimánkodott kétségbeesetten — hiszen azt sem tudm fiu vagyok-e vagy leány!

Csengettek a felvonásra.

— Ne féljen semmit barátom, csak figyeljen reám, felsugom én magának azt is a mit mondani kell; azt is amit tenni kell. Csak jól vigyázzon ream! — biztatja a sugó és azzal eltünt a sötét szinpad alá; a remegő jelöltet pedig hurczolták irgalmatlanul fel a szinpadra; a melyet a szegény fiu eddig csak almában látott ilyen nagyon közelről.

Börtönt ábrazol e jelenetben a szinpad, a hol a bakancsosból lett huszár van elzárva, a padlón egy kurd hever.

A káplárnak be kell lépni és katonásan rárivalni a huszárra:

— Vegye fel a kardot!

Szegény növendéknek szédült a feje amint a markos disztő kiökdöste a nyilt szinpadra, a lámpák elé; csaknem hasra esett ijedtében ugy megbotlott vagy kétszer, de nagyobb baja nem történt.

— Na ide figyeljen, — hangzik fel a sugó lyukból sirí hangon.

olyan esetekben, midőn betegség-, fegyvergyakorlatokra való behivás és más efféle okok következtében a kézbesitésre hivatott egyént mással kell helyettesiteni. A napokban lefolyt sztrájk közben különösen nagy fennakadást okozott ez a körülmény, a budapesti posta és távirdaigazgatóság költséget és fáradságot nem kimélve hasztalan igyekezett azon, hogy a postaforgalommal kapcsolatos és a közönségre annyira fontos kereskedelmi és magánérdekek a forgalom szünetelése által kárt ne szenvedjenek, hasztalan pótolta a sztrájkoló egyéneket más munkaerőkkel, minden jóakarata füstbe ment a közönség azon mulasztásán, hogy a Budapestre szóló levelek nagyobb részének czimeiből az utcza és házszám hiányzott, holott, ha ezen akadály fenn nem forgott volna, a küldemények nagy része a sztrájk tartama alatt is akadálytalanul kézbesithető lett volna.

Reméljük, hogy az elmult forgalmi zavarokból a közönség is saját fól felfogott érdekében le fogja vonni azt a tanulságot, hogy postaküldeményeinek gyors kézhez jutását a megfelelő teljes czim ráirásával biztositani igyekszik, mert különben a nagyobb városok postahivatalai — különösen Budapest — a legjobb akarat és igyekezet mellett sem képesek az érkezett küldemenyeket gyorsan kézbesiteni, a késedelem pedig sokszor magántermészetü ügyekben is nagy hátránynyal járhat egyesekre, üzletemberekre pedig valóságos kalamitás, a melyen csakis az érdekelt közönség maga segithet az által, ha a pontos és gyors postakézbesitésnek ezen itt emlitett akadályát elháritja és postaküldeményeinek czimzésére gondot fordit.

A népünnepély.

A siker, melyet a helybeli Szépitőegyesület a tavaly rendezett népünnepélyivel elért, az idén is hasonló ünnepély rendezésére buzditotta az egyesület vezetőségét. S dicséretes kitartással el is érte czélját, jóllehet az időjárás makacs abnormitása mellett valóban kételkedtünk, hogy az egyesület szép tervei megvalósuljanak, annál is inkább, mert a mult vasárnapról, a mikorra az ünnepély elsősorban volt kitüzve, kedvezőtlen idő miatt 8 napra el kellett a mulatságot halasztani.

De hát egész heti barátságtalan időjárás után a nap vasárnap mégis csak kisülött s habár folyton bujósdit játszott s noha folyton kavarogtak, majd lógtak a felhők a város fölött, mégis győzött a város közönségének vállalkozási szelleme s a szépen diszitett Városliget csakhamar megtellett a mulatni kivánók kiözönlött százaival. S a kik megjelentek, jutalmat nyertek a mulatság változatos programmjában.

A fülről gondoskodott a mi Sárközynk s a lendvai trombita-banda. A gyomor is megtalált mindent, mit csak óhajtott, mert a laczikonyhák s a különböző egyéb sátrak bőven gondoskodtak arról, hogy az enni és inni vágyók mindent megkapjanak, mit szemök-szájuk csak megkivánt. S hogy a szem sem panaszkodhatott, csak végig kellett a kép változatosságán tekintenünk, hogy ezt konstatálhassuk.

Panorama, karikavető, szerelem-mérő; a zsákbafutás, póznamászás, birkózás versenyfutás mulattató változatai; ördögmotola, planetahuzó papagáj, csiz, tengeri-malacz; halászat, a fölszálló léggömbök egész sokasága stb. — szerecsenek, liliputik, az Afrika sivatagjaiból egyenesen ez ünnepélyre idejött Hagenbeck-féle állatsereglet exotikus példányai stb. stb. mind egyenként és összesen hozzájárultak ahhoz, hogy kik az idő fenyegető volta daczára a fiatal egyesület iránt való szimpatiából, hogy azt a hinárból kirántsák, ott mégis megjelentek, minden tekintetben teljes kárpótlást szerezzenek.

S hogy hű legyen refferádánk, meg kell még emlékeznünk a város szépeiről is, kik kimerithetetlen buzgósággal, bájos mosolylyal s hóditó kedvességgel fáradoztak abban, hogy a rájuk bizott legyezőkön, virágokon, lapdákon s egyéb apróságokon stb. minél busásabban tuladjanak. S az egyesület bizonyára hálával lesz eltelve irántuk, mert el kell ismerni, hogy a mulatságot előre is fenyegető deficzit, hogy szerencsésen elvonult az egyesület feje fölött, az ők tündéri ujjainak s csábitó szemeinek a műve.

Hogy az általánosan uralkodó jókedvből kifolyólag tánczra is perdültek, egesz természetes valami. — Hogyne, amikor az ég is kedveskedett, czigányaink meg oly kitünően huzták! Ki állhatott volna ellen a hegedü rythmusainak, ki állhatta volna meg hogy a tánczolók közé ne vegyüljön!

Mire a határozottan kellemesre fordult idő mellett az ég milliárdjai kigyultak, megkezdődött a tüzijáték is. Masztnak, Cvetkovics stb. urak annyiszor mutatták már be magukat e tekintetben, hogy fölöslegesnek találjuk, miként őket a kitünően sikerült mutatványukért külön e helyen megint megdicsérjük.

A Gönczölszekere jó magasan járt már, mikor a mulatók tömege a hazamenetre gondolni kezdett, s határozottan mondhatjuk, ha az ünnepélynek a várt anyagi sikere nem volt is meg, de van erkölcsi sikere s ez is csak buzdithatja az egyesületet, hogy eddigi csapásán tovább haladva, a várost szépitő törekvéseiben lankadni a jövőben se lankadjon.

Csak egyre kivánjuk figyelmeztetni az elnökséget: ne adjanak a mulatságnak internaczionális jelleget. Mert a kettős feliratok, melyek fölösleges helyen hirdették a dualizmus igéit, kerüljenek le a jövőben a sátrakról; mert itt a határszélen, ebben a sarokban, mutassuk meg a nálunk nagyszámmal megforduló más országbeli idegeneknek, hogy magyarok vagyunk nemcsak bensőnkben, de kifejezést adunk ennek külsőleg is, nemcsak félig-meddig talán a quóta arányai szerint, de határozottan és félremagyarázhatatlanul!

Különfélék.

Kinevezés. A helybeli járásbirósághoz, kir. telekkönyvvezetőnek az igazságügyi m. kir. miniszter, Zdelár Miklós ideváló segédtelekkönyvvezetőt nevezte ki. Lisziák Jenő perlaki kir. járásbirósági dijnok ugyanoda irnokká lett kinevezve.

Te Deum. A helybeli polgári és elemi iskolában a Te Deumot és za iskolaévet hivatalosan bezáró ünnepélyt pénteken, e hó 28 án tartották meg. Mindkét helyen nagyszámu közönség jelent meg, melynek nagyobbrésze természetesan szülőkből állott, kik jelen akartak lenni s részt óhajtottak venni abban az örömben, melyben a bizonyitványok, értesitők, jutalomdijak kiosztása jár. A Te Deumot Matyi Márk hittanár mondotta az elemi iskolában Jeney Gusztáv a polgári iskolában Pálya Mihály igazgató szólott a tanulókhoz röviden, mire az értesitőket s jutalmakat kiosztották. A polgári iskolában a hivatalos részen kivül Herlinger Ernő s Rechnitzer Alfréd VI osztályu tanulók szavaltak is. Tiz órára vége volt az ünnepélynek s ezzel az iskolák kapui két hóra bezárultak.

A helybeli alsófoku iparos tanoncziskolában e hó 23 án tartatott meg a vizsgálat. Ugy az előkészitő valamint a többi osztályok feleletait meghallgatta dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő ur is, ki miután maga is több kérdést intézett a növendékekhez, legnagyobb megelégedésének adott kifejezést Ziegler Kálmán iskolaszéki elnök höz intézett beszédében. Ráutalt a nemes és szép missiora, melyet ezen iskola itt a határszélen nemcsak az iparos-képzés, de hazafias érzések fejlesztésében is oly nagy buzgalommal tölt be. Megköszönte a tantestület odaadó szorgalmát. Végül kijelenté, hogy kötelességének tartja, miszerint az itt tapasztaltakról miniszter urhoz jelentését megtegye. Ziegler Kálmán elnök ur meleg szavakban köszönte meg kir. tanfelügyelő

— Ne féljen semmit! — Ez a biztatás féligmeddig talpra állitotta a fiut, megláita a sugó tüskés ábrázatát és erősen rámeresztette mind a két szemét.

Eddig jól ment minden. A sugó tőlcsért csinálva kezeivel a szája elé, értelmesen sugta fel:

A növendékszinész azt hivén, hogy ez instrukció, szépen oda lépett és felvette a kardot.

— Tegye le, tegye le, — sietett kiabálni a sugó. A fiu megijedt s hirtelen letette.

— Na, ide vigyázzon — kezdte ujra a sugó — vegye fel a kardot!

A szegény fiu mit tehetett egyebet, ismét felvette a fegyvert.

— Jaj tegye le, tegye le szamar! — toporzékolt a sugó.

A czögling ijedten letette, de már akkor forgott vele a világ és káposzta fejeknek nézte az előtte vigyorgó nagyérdemü publikum fejeit. A huszárt játszó szinész kaczagó görcsökben kénytelen volt hátat forditani; káplár uram tipegett-topogott és bizonyára kiszaladt volna a diczőség deszkáiról, ha látta volna merre van az ajtó. — Ismét csak a sugó hangja téritette egy kissé magához.

— Vigyázzon szerencsétlen, mert hozzá vágom ezt a sugó házat! Nem hallja? vegye fel a kardot.

A szegény fiun kitört az izzadság.

Esdeklő szemekkel bámult kinzója felé mintha mondaná: hiszen már felvettem vagy kétszer!

A sugó dühösen rárivalt — vegye fel a kardot! A szegény czögling végre is rászánta magát és felvette hermadszor is.

Lett erre óriási kaczagás; a szinfalakhoz gyült szinészek valamennyien rákezdték a piszszegést a sugóval együtt: tegye le, tegye le, tegye le!

Itt szegény megint csak letette.

Alig volt az ominozus kard a földön, ujra hallotta a vészt jósló hangokat — vegye fel a kardot, tegye le a kardot.

Szegény fiu hol felvette, hol letette, már amint sugták neki.

A közönség kaczagott mintha csiklandozták volna.

Végre is eszébe jutott valakinek és bekiáltotta a kétségbeesett növendéknek hogy:

— Mondani kell azt, hogy vegye fel a kardot!

— Igen ám, ha beszólni birt volna!

— Kinyitotta szegény kétszer is a száját; de bizony abból fogvaczogásnál egyéb hang nem hallatszott!

— Beszéljen szerencsétlen vagy megeszem, — rivalt rá a sugó. Ez hatott.

A szegény növendék ugy megijedt, hogy ijedtében kivágta magát!

Ember feletti erővel oda lépett a röhögő huszár elé és rárivalt:

— Nem látja, mióta teszem-veszem ezt a kardot!

— Miért nem veszi fel hát kend ezt a kardot?

Óriási taps általános konsternaczió!

A becsület meg volt mentve.

Szegedi azonnal kinevezte valóságos növendéknek, persze fizetés nélkül.

— Jó szinész lett belőle.

— Megmondhatnám a nevét is, de hátha önök is ismerik, talán neheztelné a dolgot.

Rónaszéki Gusztáv.

ur elismerését s kijelentette, hogy az iskola fejlesztésében s hazafias érzületének megszilárditásában az összes erre hivatott tényezők ezentul is teljes odaadással fognak közreműködni. Megtekintette kir tanfelügyelő ur a növendékek munkakiállitását is, nagy elismeréssel nyilatkozott a tanonczok munkáiról s izléséről. — A tanulók száma ez évben 124 volt, kik közöl 10 gazdáját elhagyta, 11 az év folyamán fölszabbadult; felsőbb osztályba léphet összesen 54, a többi késő beiratkozás miatt részint nem osztályoztatott, részint megbukott. Nemzetiségi tekintetben magyar volt köztük 24, német 6, horvát 94. Vallásra nézve 110 rom. kath, 1 evangélikus, 13 izraelita. Foglalkozásra nézve czipész 7, sütő 10, csizmadia 18 lakatos 8, fazekas 7, kékfestő 2, szabó 7, asztalos 5, nyerges 4. kovács 8, fodrász 3, kalapos 2, bádogos 5, köteles 3, mészáros 4, molnár 1, mázoló 5, kerékgyártó 1, kőműves 1; kereskedő 23. Az iskola 4 osztályu egy igazgatóval s 4 tanitóval. Az állam ez ez évben 800 frttal segélyezi a vármegyei iparalapból, a város 120 frttal s a fütőanyaggal.

Iparkiállitás volt a helybeli alsófoku iparos-tanonczi skolában folyó hó 23-án, az akkor megtartott záró-vizsgálatok alkalmával Összesen 30 tárgy volt kiállitva minden egyes iparágból képviselve. — A kiállitott tárgyak s a szorgalmasabb tannlók törekvésének jutalmazására összesen 26 forintot osztottak ki 1, 2, 3, 4 koronás összegekben. A kiosztást Pálya Mihály igazgató eszközölte, melynek megtörténtével Ziegler Kálmán kir. közjegyző intézett a tanonczokhoz buzditó beszédet mint az ipartanoda bizottság elnöke.

Őrszáró vizsga tartatott folyó hó 17-én Felső Mihályfalván. A tanulók ügyes és okos feleletei teljesen kielégitették az ott jelen voltakat. A jó magaviseletü és szorgalmas tanulók között több jutalomkönyvet osztott ki főt. Gasparlin Mihály plebános ur, meg Rittmüller Armin főerdész ur pénzbeli jutalmakat adott. A magyar nyelvben legtöbb eredményt felmutató növendékeket Jelinek László jegyző ur részesitette jutalomban.

A Szépitő Egyesület választmánya gyülést tartott e hó 27-én, melyen Morandini Bálint előterjesztette a népünnepélyre vonatkozó számadásokat. E szerint 840 frt bevétellel szemben 690 frt kiadás állván, a mulatság tiszta jövedelme 150 frt; a leltár 97 frtra rug. — A számadásokat két tétel kivételével a választmány helybenhagyta, ez utóbbiakat illetőleg egy későbbi gyülés fog határozni. Mindazon hölgyeknek, kik az ünnepély sikerének előmozditása tekintetében fáradoztak, jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak, miről az illetők egyenként értesittetni fognak.

Tanitóválasztás. A Szinkovics Ferencz elhalálozása folytán, a helybeli közs. elemi népiskolánál üresedésbe jött rendes tanitói állásra 19 pályázó közül, szótöbbséggel, Polesinszky Emil légrádi elemi iskolai tanitót választotta meg, a csáktornyai közs. iskolaszék f. hó 28-án tartott rendkivüli gyülésén. A megválasztott tanitó állását szeptember 1-én foglalja el.

Az alsó lendvai áll. polgári iskola tantestülete az ifj. segélyző egyesület javára f. hó 12-én a „Csipkés“ ben juniálist tartott. A közönség — nem tekintve az idő kellemetlen voltát — elég szép számmal gyült össze s járult hozzá az ifj s. egyesület vagyonának növeléséhez. Kóbi letenyei czigánybandája huzta a talp alá valót és huzta kivilágos kivirradtig. Figyelembe véve a kedvezőtlen időjárást, nagyon szép az anyagi siker is. Ugyanis az összes bevétel 116 frt 12 kr., az összes kiadás 69 frt 78 kr. és igy a tiszta jövödelem 46 frt 34 kr.

Pályázat. A vezetésem alatt álló kereskedelemügyi ministerium személyzetének keretében a posta és távirdánál alkalmazandó 108 „posta és távirda gyakornok-jelölt“ állásra pályázatot nyitok. Pályázhatnak az 1883. I. t. cz. 14. §-a alapján, kik középiskolát vagy evvel egyenrangu tanintézetet érettségi vizsgával sikeresen befejeztek, 18. életévöket betöltötték s a magyar állampolgársággal birnak. Ezen feltételeken kivül a pályázók községi erkölcsi bizonyitványnyal fedhetlen előéletüket közhatósági, orvosi bizonyitvánnyal pedig ép és egészséges, a posta- és távirda szolgálatra testileg is alkalmas voltukat tartoznak igazolni. — A sajátkezüleg irt és szülétési, orvosi, erkölcsi s iskolai bizonyitványokkal kellően felszerelt pályázati kérvények ennélfogva és pedig a mar közszolgálatban állok által elöljáróságuk, a közszolgálatban nem állók ellenben az illető szolgabiró a polgármester utján 1895. julius 31-ig a szerint a hol a pályázó alkalmazást óhajt a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyváradi, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrábi posta- és távirda iga gatósághoz nyujtandók be. A fölfogadott posta- és távirda gyakornokjelöltek eskü helyett ennek megfelelő fogadalmat tesznek, egy (1) frt napidijban részesülnek. Állásukat az igazgatóság felhivására f. év szeptember 1-én vagy azonnal is elfoglalni tartoznak. 1896. szeptember 1-evel saját költségükön Budapestre illetve Zágrábba fognak áthelyeztetni, a posta- és távirda tanfolyam szabályszerü hallgatására. Napidijaik élvezetében a tanfolyamnak 10 hóra terjedő tartama alatt megmaradnak. — Azok kik gyakorlati alkalmazásuk alatt feladatuknak kellőleg megfelelnek, a posta- és táv. tanfolyam szabályszerü befejezése után posta- és távirda gyakornokokká neveztetnek ki, ha felsőbb tanintézetet végeztek, évi 500 frt, különben évi 400 frt segélydijjal, a posta- és távirda tanfolyam hallgatói részére iskolai képzettségükhöz mérten fentartott állásokra nyernek képesitést és amennyiben a gyakorlati követelményeknek megfelelnek, addig mig posta- és távirda tiszti állások üresedésbe jönnek, mint posta és távirda segédtisztek nyernek alkalmazást. — Budapest, 1895 junius h 2-án.

Kereskedelmi Minisster.

Utazás a nagyvilág körül otthon. Sok ember van a világon, a kinek sem elég ideje, sem elég pénze nincs ahhoz, hogy utazásokat tegyen, de olyanok is nagyon sokan vannak, a kiknek ez módjukban volna, de a távoli országokba való utazás fáradalmaitól és nehézségeitől visszarettennek. Az Egyetértés kiadóhivatala az általa közrebocsátott „Röptében a nagyvilág körül“ czimü amerikai diszmüben oly eszközt adott a közönség kezébe, melynek segitségével otthon, a legnagyobb kényelemben élvezhetjük a világ szépségeit, sőt többet ennél, mert minden egyes fényképhez rövid, élelteljes leirás van csatolva. Az egész fényképsorozat 16 füzetből fog állani. Minden füzet 16 művészi kivitelü fényképet tartalmaz. A másolatok egészen uj, amerikai módon készülvék s hasonlo kivitelü fénykép-másolatokat eddig hazánkban még nem láttunk. — Az egyesz képek nagysága 28 : 34 cm. — Az egés mü 256 nagyon változatosan összeállitott fényképet tartalmazva, nagybecsü gyüjteményt fog alkotni, melyben gazdag és szegény, öreg és fiatal egyaránt élvezetet fog találni. — Egy 16 képet tartalmazó füzet ára postai küldéssel 35 kr. Előfizethetni 4 füzetre 1 frt 30 krral, 8 füzetre 2 frt 60 krral, 16 füzetre 5 frt 20 krral. Az előfizetési dijak az Egyetértés kiadóhivatalába Budapestre küldendők, mely kivánatra szivesen küld egy próbanyomatot mutatványul.

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) nyomdaüzletében egy tanuló felvételik. Csakis 3—4 polgári- vagy középiskolát végzett ifjak jelentkezhetnek.

NEUMANN PAULA
NEUMANN ÖDÖN
P.-Kétnek. Belicza.
jegyesek.

A SZEKUNDA.

Mi a szekunda?

Az a mi jó, ha nincs; ha pedig már megvan, akkor jó rá egyet aludni.

A szekunda természetrajza.

Filloxera az érdemrendek közt, buján tenyészik mint a konkoly, vagy a szerb tövis, s bár vetése nincs időhöz kötve, rendszerint háromszor aratják évente: karácsony, husvét és junius táján. Nem kedveli a magányt, szivesen él egyenranguak társaságában. Kémiai összetétele oly bonyolult, hogy az általa okozott foltokat a papirosról sem benzinnel, sem afanizonokkal nem sikerült még eltüntetni Vannak időszaki, vagyis ártatlan és év-végi vagyis fatális szekundák. Utóbbiak tenyészideje: junius vége Hatásra nézve tikkasztó mint a szirokkó, pusztitó mint a bóra és dermesztő mint a nemere. A jelöltje fázik tőle, rettenetesen fázik, de hála istenek ritkán hal bele.

A szekunda logikája, ethikája és metafizikája.

Könnyebb tiz szekundát kapni, mint egyet eltüntetni. Az első szekunda, melyet csipünk, örökké emlékezetes marad előttünk. s hasonló gyönyört okoz, mint a — foghuzás: tragikum fenékig Innen van az, hogy azt a tanár bácsit, a ki szekundába pónált, nem tudjuk elfeledni. Pedig a tanár urak részéről a szekunda-adás nem passzió, hanem kényszerüség A lusta nebulók kényszeritik a tanár-emberre. Mégis ritka szülő és tanuló, aki a szekunda jogosultságát elismeri. A szülő legfölebb igy elmélkedik: pikje van a gyerekemre!

A szekunda világtörténelmi jelentősége

A szekunda a nemzetek müvelődés történelmében játszik szerepet. Meglehet, hogy őseink bukás, csuszás, hasalás, trotli kifejezések alatt ismerték, de minden kuturnyelv és nyelvjárásban a szekundának populáris elnevezései vannak — A közélet jeles férfiai — sohase szégyeljük — részesei néha. Egy-egy gymnasiumi professzorért, de magáért a miniszterért se merném tüzbe tenni a kezemet Mert Clió titokban nem egy szekundát ró fel, melyet a Nemezis torol meg.

Kilátások a jövőre

Nincs olyan rossz, a minek jó oldala ne lenne. — A szekundának az az előnye, hogy birtokosa nem unatkozik a vakáczió ban. A nevelőt, szülőket nagyobb lelkiismeretre serkenti, hogy a jövő katasztrófának elejét vegyék.

De egy szekunda nem a világ, mert vigasztalásképen legyen mondva a megfigyelés arra tanitott, hogy azokat a tulon-tul jó tanulókat az életben ne sokra tartsam: nem tudnak boldogulni. A jó közepes termés jobban helyt áll.

Azután „Egy szekunda nem a világ, kinek nincs az nem is deák,“ mondja a közmondás, aztán előfordul a legjobb családokban Csak aztán a pótvizsga reparáljon. A szekunda, hogy paradoxonnal éljek, tért foglal arisztokrata körökben is, polgárjogot nyert.

Kefe.

Felelős szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.
Laptulajdonos és kiadó;
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

XII. tečaj | Vu Čakovcu, 1895. 30. juniuša. | Broj 26.

S urednikom moči je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tičuće se sadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo: Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:
Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . 1 frt

Pojedini broji košteju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeči družtveni znanstveni i povučljivi list za puk.

Izlazi svaki tiljeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajučega činovničkoga družtva“ „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d.

Zdravstvo i gospodarstvo.

1. Zdravstvo.

Čuvaj se žganice i špiritusa!

Žganica, a osobito špiritus je goreca voda pogubna zdravju i življenju onoga, koj ju pije. Gdo pije vnogo žganice, vsi betegi se njega primeju. Kad je zadnji krat kolera harala, opazilo se je, da su najviše vumirali oni, koji su nekredno živeli i žganicu pili. Žganica se razide vu človeku po vsih žilah kakti ogenj, sfonda mu jakost života, skrči mu želudca, ter nemre vživati ono, kaj treba za život i gine tak od dana do dana.

Dokazano je, da je od deset obnorelih njih šest obnorelo vuživanjem žganice i vu obče jakih pitvinah, ar se diže iz želudca jakost žganice, omami pijanca tak, da malo po malo i obnori.

Takov pijanec, za čas je čerleni kakti kuhani rak, a za čas opet blédi kak krpa, nemiruje do ti čas, dok neproda za žganicu zadnju stvar, koju ima pri hiži. Žena mu neima kaj bi kuhala, děca su mu gladna i podrapana. Hižni krov takvoga pijanca pokazuje gola rebra, staja mu je prazna, a polje nebdelano.

Žganici podani roditelji nemreju radjati zdrave děce. Takova děca ostanu kri ljava i tupe, bedaste glave. Zna se za jeden kraj, gde je prvlje, dok se nije poznalo pijanstvo od žganice, vsaki mladić bil je sposoben za soldata, a vezda komaj kaj se koji nájde. Kuliko ima nesrečnih ženitbah zaradi pijače žganice! Děca plačeju, žena zdihava, a pijanec vu krčmi, gde se čuje samo svadja, kletva i tučnja, dok nedo de i do uboistva. Od 50 zločincov računa se, da ima 40 pijancov. Eto tak je žganica, gift na emu životu, grob vsakoj sreći, zviranjek vsih zločincov, kuga za rod ljudski. Gdo želi dobri sebi i svojoj děci, nek se kani, nek se čuva žganice!

Pavučine nemeći na rane.

Vnogi su navadni, kad se porežeju, na ranu pavučinu metati. To je jako pogibeljno! — Na pavučini ima navěk koje kakvoga praha; vu tom prahu ima trusa od vsake jele drobnih gljivicah, od kojih se vsakojački betegi ležeju. Kada anda rane s pavučinom oblažemo, sijamo vu rane trus od giftnih gljivicah. Od tud se radjaju vsakojački betegi i giftana ranah. — Ako se porežeš ili poséćeš, obloži ranu posev čistim platnom i kaj čvrsteše sveži.

Pogibeljno je nihati malu děcu.

Gustokrat se dogodi, da doktora pozoveju detetu od pol úvě ljeti staromu, ar da děte spopanu muke, kojim mati nezna zroka. Doktoru napokon pojde za rukom, da ustanovi, da toga betega zrokuju osobe, koje čuvaju děte ar ga gustokrat zaobračaju i nišeju i tim mu betega nanesu. Stoga se valja toga čuvati,

Kad ti padne vu oko truha ili mušica.

Onda ribaj zdravo čisto oko, a né ono, vu kojem je truha ili mušica, ter ti bude mušica ili truha izišla iz oka vu o nji kut, odkud buš ju lehko izvadil.

2. Gospodarstvo.

Deset zapovedi čmelara.

1. Netrpi slabe košnice vu vulnjaku. 2. Odstrani maticu prěk 3 ljeta staru. 3. Podavaj čmelcu navěk friški i dober zrak. 4. Donášaj čmelca za prvim izletom vu zimovnik. 5 Brani čmelca od uprijatelja. 6. Daj čmelcu najvekšu tišinu i mir. 7. Staraj se, da ima dosta prestora. 8. Nastoj da čmelec vu zimi negladuje 9. Skrbi za dobro plod šće vu ulištu. 10. Sfondaj vsake seti prek tri ljeta stare.

Kokoš, koja nosi jajca.

Računa se, da jedna kokoš na godinu znese 100 do 150 jajec, a ako ona to čini črez četiri ljeta (godine), onda je pohvalno obavila svoju dužnost. Ol ond počme slabiti ter nemre nesti više, makar ako i ide vu gnjezdu. Takvu kokoš onda valja zaklati i poslati vu lonec, da si njezinim mesom omastimo vusta ter da na njezino mesto more dojti mlajša, bolša sila.

Otećeno vime.

Naravska je stvar da vime oteče kravi, koja se prvi put teli, a to dohadja odtud, kaj mljeko na jenkrat nevali. Otekline nestane naravskim načinom i prez kvara

ZABAVA.

Svetoga Roka pes.

Na kipu, koj predstavlja sv. Roka, videti je pri nogah svetca i namalanoga psa tak, da si mnogi sv. Roka bez psa niti predstaviti nemogu. Pak ipak taj božji čoviek nije nikada imal psa. On niti je bil jagar niti ovčar, on nije imal kuću niti dvor, kojega bi pes moral stražiti, a nije si niti za zabavu držal psa.

U ono vrieme, kad se je on sa psom zišel, bil je on okuženi čoviek, siromašni čoviek, koj je od svih zapušćen u šumskoj tišini sa boljum živel. Radi neizmerne boli moral je često nehotice na ves glas kričati i plakati se tak, da se je bojal, da bu svojim ljudem s-kojimi je živel, dosadan, te je zato iz varoša pobegel pak si je u zabitom kraju šume miestu našel gde se je nastanil i svoju bolest Bogu oddan trpel.

U blizini iste šume imal je jedan gospodin iz Piacence svoj gradić, u kojem se je baš onda zadržaval, kad je Rok u šumi stanoval i trpel; ali gospodin za bolestnika nije znal.

Njegov lovni pes bil je za stanovito kod svog gospodara u velikoj miloći, jer gospodin nikaj nije rekel, ako je pes svojim gubcem iz stola komad kruha uzel. On je to više krat učinil, ga onda nije pojel, nego je znjim odbežal, Bog zna kam. Jerbo pak se je to često dogadjalo, postal je gospodin znatiželjan kam taj njegov pes toga kruha svaki dan nosi.

Niekog dana, kad je pes opet iz stola kruh vzel, te žnjim pri vratih van odbežal, stane se gospodin od stola i ide za njim, da vidi kam će sad stim kruhom. Pes je bežal proti šumi i gospodin se moral za njim požuriti, ako nije hotel, da ga iz očih izgubi i tak je došel na miesto, gde je taj sveti bolestnik prebival. Tu je videl, kak pes kruha pred bolestnik prebival. Tu je videl, kak pes kruha pred bolestnika položi i onpa se domov povrne.

Gospodin gledi bolestnika, te ga zapita, tko je i kaj ovde dela? Rok pak mu sve doslovce o svojoj bolesti pove i zakaj je na kaj je na ovo miesto došel. —

„Ovde nesmete ostati“ — veli mu plemenitaš, čije pomiluvanje je Rok svojim pripovedanjem gliboko zbudil — »Vi morate zmenom iti, vam potrebna dvorba u vašej bo.esti.«

Ali svetac ovu ponudu nije hotel primiti. Plemenitaš medjutim od svoje opet ponude nije hotel odustuti i tak bude konačno bolestnik u njegovu kuću odpremljen, gde je tak dugo moral ostati, dok nije posve ozdravel.

Občenje sa Rokom, za odličnoga gospodina, koj se je Gothard zval, nije bilo bez posliedicah. Kak se to od tak izvanrednog človeka, kakov je svetac bil, lahko misliti može, predobil je lahkoćum za svoje nazore Gotthárda. On ostavi svoj posied i otide na miesto, gde je prije Roka našel, koj je opet svojega sliedel i znjim nieko vrieme zajedno ostal, za da ga još više za tom računu životu učvrsti, ar koj je malo ljudih stvoreno.

Mnogi bi mislil, da kakti puščenik živeti, prost na čistom zraku u božjoj naravi nije pretežko, ali ako bi sam pokušal, sigurno bi mu se to življenje za kratko vrieme zamierilo. Pri tom samo valja ozbiljnost življenja te k takovomu životu spadaju ne samo zdravi živci, čvrsta narav, i jako te zdravo tielo, već i osobita čvrstoća duha a najviše pomoć od zgora.

Gotthard je zdržal. On je svog učitelja sv. Roka podpuno nasledoval te mu je sigurno i u nebo sliedel.

Ako hočemo pitati, kaj je bil njegov prvi kažiput onamo? Moramo odgovoriti: Tko drugi nego pes, koj je svetomu Roku kruha nosil te ga od smrti glada oslobodil, a svojega gospodara k-boljemu življenju pripeljal nego je do onda vodil. —

maršeta, ako se s vimenom po redu barače i ako se brani od vlage, propuha (cuglufta), itd. Potrebno je: 1. Gusto i čisto podojenje. Treba namazati s maščum ruke prvlje nego dojdeš dojit, ter samo malo stiskati cecke, da občuvaš živinče od boli 2. Kad je krava podojena, treba vime osušiti vunenom krpom. — Ovak se mora baratati, ako nećemo da oteklina postane pogibeljna.

Kada trěba senokošu kositi?

Senokoša se kosi, kada je najvekši dél trave i bilja na senokoši vu cvětu, kaj biva redovito od početka do sredine meseca juniuša. Vu hladneših krajevih, pak i onda, gde se senokoše samo jedankrat kosiju, obavlja se košnja do polovice juliuša. Vu vnogih krajih držiju se regule, da treba onda kositi kadje kumin zrel. Preranom košnjom gubi se na vnožini krma, a prekesnom na dobroti i hranivosti. Pri nas se najviše greši, koj se kosi prekesno, zaradi česa krma je malo više vrědna od slame. Koseć za podpune cvetnje, kosi se najbolša krma i najviše, ar od trave, koja je za cvetnje pokošena biva izvrstna, mehka i tečna krma. Poleg toga je vu to doba najpovoljnejše vrěme, 'ar okolo Ivanja nastaje navadno dugotrajni dežd. — Konja otave nesme se zavlačiti dalje od konca augustu a ili početka septembra. Gdo po Mali Meši (tojest 8. septembra) kosi, taj na peči suši.

Dozrěvanje dinjah.

Kad ti dinje nemreju više dozreliti na polju ili vu vrtu, a ti ih donesi vu sobu (hišu), omotaj s pamukom i postavi vu ormar. Za 8 do 10 dni dozrelele budn zevsema dinje i ti budeš se začudil, kak buda tečne i sladke.

Ostavljenje grozdja za zimu.

Vu Smirni (vu Maloj Aziji) izkopaju jamu doli prestranešu, gori vužešu vu formi velike hruške. Prvlje nego li grozdje zevsema dozréli, obési se vu jamu tak, da se jeden grozd nedotiče drugoga. Da se iz jame iztira navadni zrak i da se ona napuni ugljične kiseline, hiti se na dno jame goruča slama, pak se onda jama tak zapre da nemre zrak nuter. Ovak se ostavi grozdje koj meseo vu miru: Stopram vu februaru, marciušu ili dapače vu aprilu odpre se jama i grozdje se nosi na prodaju vse do Carigrada, gde se jako drago plača, a da se očisti od dima i da bude frižko, namače se nekoliko vur vu hladnoj vodi.

KAJ JE NOVOGA?

Iz dvora.

Njezino Veličastvo kraljica odputovala je 28 juliuša iz Lainza vu kupališče Bartfa vu gornjoj Magjarskoj, gde bude ostola tri tjedne.

— Nadvojvoda Ferecz Salvator kupil je dvor Wallsee na Dunavu vu gornjoj Austriji za 400 000 for., ter se bude tam preselil iz Lichtenegga. Kralj bude iz privatnih svojih sredstvah dal dvor s troškom od 500 000 for. predelati.

Hiter cug iz Beča vu Budimpeštu.

Kak se doznava, vpeljal se bude na magjarskoj órsačkoj željeznici za kratko vrěme novi hitri cug (šuelcug) iz Budimpešte vu Beč, koji bude taj put prevalil za tri i pol vure, pak bude prema tomu jeden od najhitreših cugov srednjo-europskih željeznicah.

Dvorska riznica vu Beču.

Pred tjeden dni odprta je opet občinstvu dvorska riznica vu Beču, jedna od najzanimivijih evropskih sbirkah dragocěnostih (kinčov). Negda je ova sbirka bila puno veša, ali je pregled bil neobično otežčan. Vezda su vnogi predmeti prenešeni vu dvorski muzejum, a vu riznici su ostale samo dragocěnosti, koje su pregledno poredane. Tu se nahadjaju dragocěnosti i relikvje sv. rimskog carstva, za tim austrijske krunitbene insigunje, redovi, carski predmeti za krščenja privatni nakit carske hiže, talijanski krunitbeni predmeti Napoleona I. i zibka vojvode od Reichstadta. Pod posebni staklenim poklopcem smješčene su sveto moči, med kojimi se nahadjaju: sulica sv. Mavre sa čavlom s Jezuševoga križa, komad Jezuševoga križa, jeden dél (komad) stolnjaka, koji je bil na stolu pri Jezuševi zadnji večerji, jeden komad ručnika (obrisača), kaj ga je Jezuš hasnuval pri pranju nogah, jeden dél zibke Jezuševe jedna kost od ruke svete Ane, tri kotrige lanca, skojimi su bili okovani apoštoli Peter, Pavel i Ivan, komad opravi sv. Ivana evangelište i još ostalih predmetah. Glavni predmet sbirke je kruna kraljice, skojom je okorunjena bila ljeta 1867. i koja se cěni na poldrug milijum for. Briljanti potiču iz svojine cesarice Marije Terezije.

Danska policija i pijanstvo.

Vu tom orsagu neodlučnosti postala je ipak policija radikalna, izdavši naredbu, da bude vsaki, gdo bude nadjem na vulici pijan, bude spravljen vu kola i odpeljan na policiju, bude zaključen, dok se god neotrězni, a onda pod sigurnom pratnjom odpravljeni bu dimu. Zvun toga on krčmar, koji je pijancu dal zadnju kupicu, nosi stroške prevažanja, obskrbu vu reštu i sprevadjanje dimo. Ako bi se to ponovilo, krčmaru se zapre krčma. — Ako se ta naredba bude zvršavala, to budu Danci na glasu kakti najtreznesi ljudi na svetu.

Mrtev brat, koji je vreden 200.000 franaka.

Na skorom bude razprava pri sudu vu Parizu — kakti pravda, do vezda nevidjena i nečujena. Stvar je ova. Nekakvom Engliancu vumrl je brat na putu črez Francezku. Živi brat zezgal je mrtvoga brata, pobral je pepela vu jednu posudu i predal je na željeznicu kakti paklec. Kad je dospel vu mestu vu koje je išel, Englez našel je, da je posuda razbita i pokojnikov pepel čisto rezteplјen, ter vezda potrebuje od željezničkog pogiavarstva 200 000 franakah, ar bratski pepel med bračom, ima zanjega tu cěnu, ter vezda budu morali vučenjaki preceniti, kuliko je bil vreden brat pokojni.

Kaj je ljepota?

Vu Europi drže, da ljepi zubi moraju biti běli, vu Japanu žuti, a vu Indiji čerleni. Žene vu Grčulandiji farbaju svoje lice modro ili zeleno, a žene na Islandiji zevsema bělo.

Zakašnjeno.

U niekom družtvu bil je glavni spomenek o ženitvi i o životu oženjenih. Za suseda Gegača se je pripovedalo, da sko je med njim i njegovom ženum svadja tak baš onda, da se najbolje obodva zabavljaju, jer pri takovoj svadji leti po sobi sim tam sve, kaj samo kojemu od njih pod ruke dojde. Škarje lete proti glavi muža a tintarnica proti glavi žene. Jerbo pak se nemre pri škarjah i tintarnici prestati, pošto bi premalo bilo zato pričme letenje i to: Gladilo (Peglajzl) leti proti njevoj glavi a svečnjak proti njezinoj, železni lonec proti njegovoj a drveni sluga za čižme izzuvati proti njezinoj. Ali gde je tu sad ta liepa zabava, zapita jedna prisutna gospa, jer u tom, dv stvari po sobi sim tam lete još nevidi nikakove zabave, jer zabava mora veseliti srdce.

„Eto na" — odgovori joj ona, koja je pripoviedati pričela — »Ako ona svojimi bombami zgodi njega u glavu, tak se njezino srdce naduje, zgodi li njegova kugla, veseli se njegovo srdce i ovak nut zabave!"

„Ah" — veli na to druga — „Ja sam se predlani jedan krat s-mojim mužem posvadila te je srditost kod obadvieh trajala dva tana, a kad smo se pomirili, posadili smo za uspomenu pomirenja krušnino drvce, koje bu već kletu ploda nosilo."

„Jeli čuješ?" — veli tretja svojemu muža — „Da smo mi tak u našem dvadeset godišnjem braku svaki krat kod pomirenja poslie svadje učinili?"

„Mi bi sad već imali šumu, kak je „Muršćak« veliku" — odgovori muž — »Ali sad je već prekasno." —

Putovanje dušah.

Stari Egipčani su vierovali, da duša poslie smrti čovieka otide u koju drugu životinju, a poslie smrti ove opet putuje dalje u drugu, dok nazadnje opet svoj tronuš podigne u kojem novorodjenom dietetu, a po smrti istoga se opet dalje preseli i to traje od vieka do vieka.

U niekom družtvu je glede toga nastala prepirka, jer jedni su se slagali sa Egipčani, te su tvrdili, da ta viera nije baš najgorja, osobito kad se zna, da duša nemore s tělom umrieti, a uviek se radjaju telesa, kojim je duša za život potrebna, bez koje tielo samo živiti nebi moglo. „Dakle" — zaključi jedan mudrijaš izmed njih — „Mora ovak biti, da duša iz umrlog tiela prejde u tielo, koje se začinje."

Jedan dobro stoječi gradjan zapita na to svoga suseda pri stolu sedećega, koj je, budi mimogred rečeno, bil od glave do pet zadužen: „A jeli vi vierujete u putovanje dušah?"

„Ja ne" — odgovori ov.

„A ja sam pak posve osviedočen, da je tak, kak su Egipčani negda još vierovali" — veli on prvi.

„Tak?" — začudi se zaduženi — „Pak kaj ste vi onda bili prije?"

„Ja sam bil osel" odgovori ov.

„A kada?" zapita opet zaduženi.

„Onda, kad sam vam dvadeset forinti posudil« zaključi gradjan,

---

Zlobno.

Sudac (Pred kojega žandari dopeljaju poznatog zločinca): „Zar ste opet ovde? Kaj ste opet počinli? Vi imorate strašen lopov biti. Već ste dvadeseti krat ovde i t liko krat ja već zvami posla imam očkad sem sudac".

Lopov: „No gospodin sudac, pak se za to moraju na me srditi? Em njim ja nisam kriv, da nemreju tak dugo dalje avanzirati".

Em. Kellay.

Vu Perziji drže da je grbavi nos naljepši, na otoku Hajti natučeni, pak zato matere novorodjenoj deci odmah natučeju nosa. Pri nas visoko čelo držiju za ljepo, a vu Grčkoj nizko. Kinezom su ljepe male oči, a nam Europejcem velike oči, Perzijanci odurjavaju ćerlene lasi, a Turki je obožavaju. Ali mala vusta ljubiju vsi narodi.

Starost vticah.

Najduže živi med vticami labud. Dokazano je, da on žive do 300 ljet. Zna se za sokola, koj je živel 162 ljeta. I jastrebi i orlini živiju jako dugo. Ljeta 1819. pogi nul je jeden orlin, koji je vlovljen 1715. ljeta, anda prvlje 104 ljet nego je poginul, a razumêva se, da je bil više ljet star kad je vlovljen. Jeden beloglavi jastreb, koji je došel ljeta, 1706. vu robstvo, »poginul je vu carskom dvoreu Schönbrunu pri Beču ljeta 1824., ova vtica živela je anda samo vu zatvoru (vu gajbi) 118 ljet. Papige moreju od onoga časa kad su vlovljene živeti 100 ljet, kak to svedoči više slučajov. Vuoge močvarice živiju preko ljet. Guska i kukuvača dostignu visoku starost. I krampači doživiju preko 100 ljet. Srake vu kerletki živiju 15 do 20 ljet, a na slobodi još duže. Kokoš doživi takaj 15 do 20 ljet, golub do 10 ljet, male popevačice 8 do 18 ljet, slavičak vu kerletki živi 10 ljet, a kos naj više 17 ljet, kanalec pri nas 12 do 15 ljet, a na kanarinskih otocih vnogo više.

»Micika« varaški službenik.

Varaško poglavarstvo vu Mesini kupilo je mačku, kojoj je dužnost, da vu gradskom arkivu preganja i fonda miše. Za njezino zdržavanje odredjene je prav gospodska plaća, 24 lire na mesec. Razumêva se, da bude »Micika«, kad dosluži svoje ljeta, dobila i penzija.

Vugoden poziv.

Glasoviti englezki doktor dr. Thynne pohodil je jenkrat hamiltonskoga hercega i našel ga je pri obedu. Za nekoje vrême rekel je doktor hercegu, kad je videl, da ga on nezove k obedu: „Gospodin herceg, da sam ja na vašem mestu, rekel bi: Molim gospona doktora, naj délaju kak i ja“. — »O, naj oprostiju, da sam to zaboravil,« odgovoril je hercog; »anda, gospon doktor, naj délaju kak i ja, naj idu dimo i domaj naj obéduju kak i ja“.

Trideset ljet vu mužkoj opravi.

Gradski stražan vu Beču je našel na vulici pijanoga čoveka, ter ga odpeljal na varaške hiže. Ovdi je ov pijanec očituval, da mu ime Pavel Eifinger. Kad ga je doktor pregledaval i previziteruval, spoznal je, da taj harfenista 50 ljet star nije Pavel nego Paula, koja velika pijanka potepuša, već 30 ljet nosi mužko opravu.

Umorstvo željezničkog glavara.

Na željezničkih činjah pri Dubičanju blizu Miškolcu vu Magjarskoj našli su pred par dnevi osakaćeno tělo stacion-šefa Kalasa Žige iz Šajó Szt.-Petra. Iztragom dokazano je, da je Kalas vmorjen, a vubojica sumnjiv je jeden od njegvih službenikah.

Kratke novosti.

— Povodom boravka kraljice Jalžabete vu Algiru, podelil je kralj Ferecz Jošef vrhovnom ouverneru vu Algiru, Cambonu velekrst, reda Ferencz Jožefa, a isti red nižega graduša, ostalim četirim viših funkcionarah vu Vichiju, Nizzi i La Turbie.

— Engiezki afrikanski putnik Mr. E. Glaves vumrl je 12. majuša vu Matadiu na Kongu. Glaves bil je jeden od Stanleyevih oficirah, ter upravo preputoval Afriku od Zanzibara do zapadne obale.

— Parižki mešari, koju kolju samo goveda i roguto blago, zdigli su pravu bunu, ar se je sad vu veksoj méri počelo klati konje, osle i mule ter tržiti ljudem za hranu.

— Dopisnice (Levelezó-Lapok). Nema više nego 45 ljet kak su vpeljane dopisnice, pak ih ima već preko 1000 feli na ovom světu vu prometu.

— Služavke vu Švajcarskoj. One služavke (dekle), koje imaju ljubkiji i vugodneši glas, dobivaju vu Švajcarskoj vekšu plaću, ar se dokazalo, da krave daju za $^1/_5$ (jednu petinu) više mljeka, ako ih dojiju služavke, koje pri dojenju ljepo popévaju.

Kakov je Turčin.

(Dogodjaj 1878-u Bosni).

Kad smo Bihać mi predobili, bil sam postavljen kod jedne hiže, gde smo imali magazin na stražu. Kak tam već pred jedne vure, stojim jako sam žedjal. Kak neizkusen regrut ostavil sam mesto i išel iskat vodu. Na to sam niti nebi smel vu tursku hižu.

Kad sam stupil vu gang, čujem da je netko jako zrisnul u kuhnji i vidim, da beži jedna žena, s obedvema rukama sakrije svoj obraz. Ravno je dete svoje kupala kad sam došel ja. A to je nekaj nečuvenoga, da bi jedan kršćenik tursku ženu videl vu lice. Ostavila je tam vu koriti dete i pobegla, samo da ju ja nevidim vu lice. Nu neje imala kaj skrivati, jer je grda bila.

Videč sve ovo, na pamet mi dojde jedna kapitanova zapoved, koja ovako glasi: „vsaki, koj prestupi prek turske hiže, jeden tjeden rešta bude dobil“, zato sam se i pačil nazaj.

Tak 50 koračov sam bil od hiže, kak čujem, da nešči jako beži za menom. Pogledneem nazaj i vidim jednoga turčina s sablom vu ruki. Videč sve ovo, kaj druga činečí, nego banga neta na pušku i k jednoj steni se preslonim i tak se branim; a druga misel mi je bila, da pajdaša zovnem na pomoč.

Kad je turčin videl, da nesam sam omiril se malo i stražmeštru predal svoju tužbu i on me pozval na odgovornost. Njemu sam rekel, kak se pripetilo to vse i kad je čul turčin, da nika drugo nesam štel nego vodu pri hiži njegovi, odmah se je vmiril. Jer turčin ovo ima pred očmi: „tko je gladen, on nije stranjski pred menom, a tko je žedjan, on nemore biti neprijatelj“.

Vezda me je on počel razgovarati pred stražmestrom i vzeme moju soldačku flašu i bezi dimo, da mi napuni, i sretnim se je mislil, da me je napojil.

Na jedanput mi dojde napamet dete, koje je vu kuriti ostavila žena, i pitam jeli je vzel van dête iz korita, da se ne topi. On mi odgovori: Ne, jer sam samo mislil, kak da se esvetim onomu, koj prestupi moj prag.

Žuri se dimo, opet mu velim, da se ti ne vutopi dete. On čisto mirno mi odgovori: Oh zakaj bi se žuril, jer ako Alah (to je njihov Bog) hoče, onda bude živo dete, ako pak ne, onda se vu jednu kapli vutopi.

Kerleža Ignác

Nekaj za kratek čas.

Tak je.

A: „Koja je to frajlica, koja te je vezda ljepo pozdravila?“

B: „Poznata mi je, ali nikak se nemrem zmisljiti čija je, i kam bi ju del.“

A (smejuć se): „Deni ju pod kapu, to njoj bu najdragše.“

—

Istinitost.

Žena (mužu, koji je pijan došel dimo): „Ja sam ti peneze dala, da platiš dug pri gosponu Boršu, a ti si to opet morti zaboravil“.

Muž: „Nisam zaboravil, ali sam je zapil!“

—

Kvari igru.

Mati: „Imbrek, a zakaj se plačeš?“

Mali Miškec: „Kad Imbrek kvari cělu igru. On bi navčk rad lokomotiv biti, a neče lapora jesti.“

—

Iz suda.

Sudec: „S kojim jušom ste Vi zbili ovoga čoveka?“

Obtuženi: „S nikakvim jušom, nego sbatinom!«

Sudec: „A kak ste Vi došli do toga?“

Obtuženi: „Imal sam već vu ruk.“

—

Dvojvrstna nes eća.

Tat (svojemu pajdašu, kad nisu mogli orobiti ormara): „Tak, ve moremo gladni iti spat . . . da bi si barem zadržali onu klobasicu, koju smo psu hitili!«

Glád Ferencz.

Navučitelj vu školi tumači kaj kaj, med ostalimi i to, kaj je nepravica; onda: »Štef daj mi reči, ako bi ti od susedovoga Gjure vzel falat kruha, kaj bi napravil?“

Odgovori Štef: „Znam“.

„Na“ — pita navučitelj — „kaj bi napravil?“

Odgovori Štef: „Pojel bi.“

—

Jeden mladi vadas, sicer, se je hvalil pred drugimi, da je vu jednoj vuri 200 zajcov streli.

„Oho!“ — odgovori mu jedan — »im jednu vuru niti nije moči nabiti pušku 200 put, a kak pak streliti.“

— Odgovori šicar — „Im znaš, kad ima človek volju i sreču a k tomu vu uzrujanosti, netreba nabijati, nego samo strélati.“

—

Jedanput su bili pred sud pozvani za svedoke dva človeka. Jeden je samo došel i kad je presigal obedve ruke je gori zdigel.

Sudec ga pita, zakaj to vučini. —

On mu odgovori: „Znaju gospon sudec, pajdaš nije mogel dojti, pak je prosil, da neka i mesto njega presegnem.“

—

Jedan komediaš je pokazival oroslane i ovako je rekel: „Dragi, koji vidite ove živinče, to vam vsakojake volove pojede, zato molim, da malo dale stojite“.

—

Jedan gospon vu krčmi pojede juhu, ali dugo nije mogel dobiti pečenke. Zovne kelnera nek mu donese tintu i papira. —

Kelner: „Zakaj vezda za juhom odmah, ima vremena još posle obeda.

Odgovori gospon: moram teštament napisati, jer se nebudem dočekal pečenke.

Priredil:

Kerleša Ignác.

LOTERIJA Buda, 22-ga junius̆a 1895.

45 22 25 78 27

Gabona árak — Ciena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	7.00	—
Zab	Zob	6.50	—
Rozs	Hrž	6.	—
Kukoricza ó	Kuruza stara		
„ uj	„ nova	7.	—
Árpa	Ječmen	6.	—
Fehér bab uj	Grah beli	7.	—
Sárga „ „	„ žuti	6.	—
Vegyes „ „	„ zmešan	6.	—
Lenmag	Len	10.	—
Bükköny	Grahorka	5.	—

VASUTI MENETREND

CSÁKTORNYÁN.

Indul	Napszaka	Óra	Percz	Gyors-, posta- és vegyesvonat
Kanizsa felé	Reggel	4	39	gyorsv
„	Délelőtt	11	39	postav.
„	Délután	5	52	vegyesv.
„	Éjjel	10	07	postav.
„	Reggel	5	52	vegyesv.
Pragerhof felé	Reggel	6	06	postav.
„	Délelőtt	11	30	vegyesv
„	Délután	4	15	postav.
„	Éjjel	1	17	gyorsv.
Zágráb felé	Reggel	4	49	vegyesv.
Novimarofig	Reggel	6	15	„
Zágráb felé	Délután	4	20	„
Varazsdig	Este	10	17	„
„	Éjjel	1	30	„
„	Délelőtt	11	44	„
Bobára	Reggel	6	05	„
Egerszegre	Délután	4	28	„
Érkezik				
Kanizsa felől	Reggel	5	51	postav.
„	Délelőtt	11	30	vegyesv.
„	Délután	4	01	postav.
„	Éjjel	1	14	gyorsv.
„	Este	9	32	vegyesv.
Pragerhof felől	Reggel	4	36	gyorsv.
„	Délelőtt	11	29	postav.
„	Délután	5	37	vegyesv.
„	Éjjel	9	55	postav.
Varazsdról	Reggel	4	22	vegyesv.
„	Reggel	5	43	„
„	Délután	3	50	„
„	Éjjel	12	43	„
Zágrábból	Délelőtt	11	13	„
„	Este	9	30	„
Egerszegről	Délelőtt	8	52	„
Bobáról	Este	9	42	„

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF
Glavni surednik
GLÁD FERENCZ.

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és szineseket 35 krtól 14 frt frt 65 krig méterként — sima, csikos, koczkázott, mintázottakat, damasztot sat. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) sat. póstabér és vámmentesen a házhoz szállitva és mintákat póstafordulóval küld: Henneberg G. (cs. kir. udvari szállitó) selyemgyára Zürichben. Svájczba czimzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 1

Lukovnák János pékűzletében
766 **egy tanoncz** 2-3
azonnal felvétetik.

Egy fiatal
füszerkereskedő segéd
és
két jó házból való, legalább is
14 éves fiuk
tanonczul
azonnal felvétetnek
Kramarits Victor
764 2—3 füszerkereskedésében
PERLAKON.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kit a
RICHTER-féle TINCT. CAPSICI COMPOS.-I
(Horgony-Pain-Expellert)
az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönheti ezen igazán biztos hatású háziszer nagy elterjesztését és általános kedveltségét. Ki a *Tinct. capsici comp.-t* (Horgony-Pain-Expellert) kísérletnyeli, cziránál (tagszaggatásnál), kereszcsontfájásnál, fej- és fogfájásnál, csipfájdalomnál, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazta, abból egy üveget mindig kiszületben fog tartani, hogy azt megillésekor is, mint levezető, ellhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult háziszernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszertárakban; *Budapesten* **Tö-ök József** gyógyszerésznél. — Csak a „Horgony" védjegyzel ellátott üvegek elfogadandók.
Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában.

PETÁNCZI SAVANYUVIZ
SZÉCHÉNYI-forrás
szénsavas natron-lithion tartalmu
BORVIZ
hazánk legtisztább savanyuvize, mint gyógyviz a m. kir magas ministerium által a gyógyvizek sorába felvètetett, — a nagy arany érem s számos más éremmel kitüntetve.
Járványos betegségeknél mint óvszer használandó.
Kapható:
minden füszerkereskedésben és vendèglőben.
Főraktár: 765 2-3
KRAMARITS VICTOR
füszer- és csemegekereskedőnél *PERLAKON.*

ÉRTESITÉS.

Van szerencsém a t. közönséget és vendéglősöket értesiteni, miszerint nálam a legjobb
muraközi és magyar
BOROK
a legjutányosabb árakon kaphatók
Csáktornya, 1895. junius 28.
Tisztelettel
Löbl Mór
fakereskedő és az 1-ső gráczi serfőzde részvény társ. képviselője és raktára.

OGLAS.

Imam sreću pošt občinstvu i ošteriašom na znanje dati, da je pri meni moći dobiti najbolša
medjimurska i magjarska
VINA
za najfaleju cěnu.
S poštuvanjem
Vu Čakovcu, 1895. 28. junius̆a.
1—3 771 **Löbl Mór**
trgovec s drvami, pivom i vinom.

KOTZÓ PÁL

GÉPÉSZMÉRNÖK

Budapest, Üllői-ut 118. sz. alatt.

Ajánl $2^1/_2$, 3, $3^1/_2$ és 4 lóerejü

szöges cséplőkészületeket

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejü

sines gőzcséplőkészleteket,

hosszu szalmarázókkal alsó szelelővel és rendkivül nagy felületü rostákkal, árpahéjazóval és választohengerrel.

Fa- és szénfüttésü és eredeti szalmafütő

GŐZMOZGONYOKAT

☞ Továbbá R. GARRET & SONS felülmulhatlan 40 % tüzelőanyag megtakaritó.

Compound gőzmozgonyokat

legjobbnak elismert brandtfordi önműködő amerikai kévekötő aratógépeket. Eredeti amerikai szénagyüjtőit 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált ruddal. Sorvető és szörvavető gépeket és mindennemü egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

752 *Vidéki ügynökök kerestetnak.* 5—7

2913. tk. 1895.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminiszter 1895. évi márczius 17-én 8433. sz. a. elrendelte, hogy a perlaki kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó Kotor község telekjegyzőkönyveibe fölvett mindazon ingatlanokra nézve, amelyere az 1886: XXIX. az 1889: XXXVIII és az 1891: XVI t. czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. t. czikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbitése foganatositassék.

E czélból a helyszini eljárás a nevezett községben **1895, augusztus hó 8-án** fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1) mindazok, akik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kivánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitüzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2) mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekeblezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az aláirásra az 1886: XXIX. tcz. 15—18 és az 1889. XXXVIII t. cz. 5, 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekeblezésére engedélyét nyilvánitsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesithetik és a bélyeg- és illetékelengedési kedvezménytől is elesnek; és

3) azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánitása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbiróság, mint tellekkönyvi hatóság

Perlakon, 1895. évi junius hó 18 án,

763 2—3

Horváth Csongor,
kir. járásbiró.

Az utazási idényre!

Utazóbőröndök, kézitáskák, fabőröndök,

ugyszintén

utazó-kosarak és egyéb kosáráruk,

továbbá

GYERMEK-KOCSIK

nagy választékban,

jutányos árak mellett

kaphatók:

GRÁNER TESTVÉREKNÉL

CSÁKTORNYÁN.

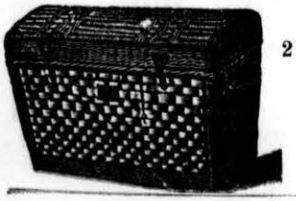

2—3

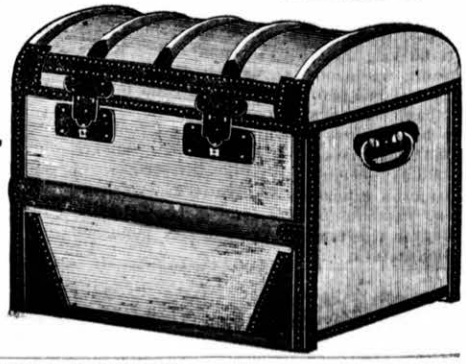

769

Nyomatott Fischel Fülöp (Stiasny Sándor) könyvnyomdájában Csáktornyán.